

8.3.2017

A8-0313/103

Amandman 103

Adina-Ioana Vălean

u ime Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

Izvješće

Stefan Eck

Živa

COM(2016)0039 – C8-0021/2016 – 2016/0023(COD)

A8-0313/2016

Prijedlog uredbe

–

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA *

na prijedlog Komisije

UREDBA (EU) 2017/...

EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od

o živi i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1102/2008

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192.

stavak 1. ■ ,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

* Amandmani: novi ili izmijenjeni tekst označava se podebljanim kurzivom, a brisani tekst oznakom ■ .

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,
nakon savjetovanja s Odborom regija²,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ *SL C 303, 19.8.2016., str. 122.*

² *Stajalište Europskog parlamenta od ... (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od*

budući da:

- (1) Živa je vrlo otrovna tvar koja predstavlja globalnu i veliku prijetnju za zdravlje ljudi, među ostalim u obliku metil-žive u ribi i morskim prehrambenim resursima, ekosustavima i divljoj fauni i flori. Zbog prekogranične prirode onečišćenja živom, između 40 % i 80 % ukupnog taloženja žive u Uniji dolazi iz izvora izvan Unije. Stoga je opravdano djelovanje na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.
- (2) Većina emisija žive i s time povezanih rizika od izloženosti nastaju ljudskim djelovanjem, kao što su primarno rudarenje i obrada žive, uporaba žive u proizvodima i proizvodnim procesima, tradicionalno rudarenje i obrada zlata te rudarenje i obrada zlata u malom opsegu, izgaranje ugljena i gospodarenje otpadnom živom.
- (3) Sedmim programom djelovanja za okoliš donesenim Odlukom br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹ uspostavljen je dugoročni cilj ostvarenja netoksičnog okoliša te je u tu svrhu utvrđena potreba provođenja mjera kako bi se osiguralo minimiziranje bitnih negativnih učinaka kemikalija po zdravlje ljudi i okoliš do 2020.

¹ **Odluka br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta” (SL L 354, 28.12.2013., str. 171.).**

- (4) Cilj je Komunikacije Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 28. siječnja 2005. pod naslovom „Strategija Zajednice o živi”, kako je revidirana 7. prosinca 2010. („Strategija”), minimizirati i, kada je to izvedivo, u potpunosti ukloniti globalna antropogena ispuštanja žive u zrak, vodu i zemljište.
- (5) U posljednjih 10 godina od donošenja Strategije i niza mjera koje se tiču emisija, ponude, potražnje i uporabe žive te upravljanja viškovima i zalihama žive u Uniji je postignut znatan napredak u području upravljanja živom.
- (6) Strategijom je preporučeno da bi dogovaranje i sklapanje međunarodnog pravno obvezujućeg instrumenta o živi trebalo biti prioritet jer sâmo djelovanje Unije ne može jamčiti djelotvornu zaštitu građana Unije od štetnih utjecaja žive na zdravlje.

- (7) Unija i 26 država članica potpisale su Minamatsku konvenciju o živi iz 2013. („Konvencija”) **■** . *Dvije države članice koje nisu potpisale Konvenciju, Estonija i Portugal, izrazile su obvezu da će je ratificirati.* Unija i sve njezine države članice obvezale su se, dakle, na sklapanje, prenošenje i provedbu Konvencije **■** .
- (8) Brzo odobrenje Konvencije od strane Unije i njezina ratifikacija od strane država članica potaknut će velike svjetske potrošače i onečišćivače živom, a koji su potpisnici Konvencije, na njezinu ratifikaciju i provedbu.
- (9) **■** Ovom Uredbom trebalo bi dopuniti pravnu stečevinu Unije te utvrditi odredbe koje su potrebne za osiguravanje potpune usklađenosti pravne stečevine Unije s Konvencijom, kako bi Unija i njezine države članice mogle odobriti odnosno ratificirati i provoditi Konvenciju.
- (10) *Dodatne mjere koje bi Unija mogla poduzeti, a koje nadilaze zahtjeve Konvencije utrle bi put proizvodima i procesima koji ne sadržavaju živu odnosno u kojima se ne upotrebljava živa, kao što je bio slučaj s Uredbom (EZ) br. 1102/2008 Europskog parlamenta i Vijeća¹.*
- (11) *U skladu s člankom 193. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) ovom Uredbom ne sprječavaju se države članice da zadrže ili uvedu strože zaštitne mjere, pod uvjetom da su te mjere u skladu s Ugovorima i da je Komisija o njima obaviještena.*

¹ *Uredba (EZ) br. 1102/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o zabrani izvoza metalne žive i određenih živinih spojeva i smjesa i o sigurnom skladištenju metalne žive (SL L 304, 14.11.2008., str. 75.).*

- (12) Zabranu izvoza žive utvrđenu Uredbom (EZ) br. 1102/2008 **█** trebalo bi dopuniti ograničenjima uvoza žive koja se razlikuju ovisno o izvoru, planiranoj upotrebi i mjestu podrijetla žive. ***Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća¹ trebala bi se i dalje primjenjivati kada je riječ o uvozu otpadne žive, posebno u pogledu ovlasti nadležnih tijela u skladu s tom uredbom.***
- (13) ***Odredbama ove Uredbe o uvozu žive i smjesa žive nastoji se osigurati da Unija i države članice ispunjavaju obveze iz Konvencije u pogledu trgovine živom.***
- (14) Trebalo bi zabraniti izvoz, uvoz i proizvodnju niza proizvoda kojima je dodana živa i koji predstavljaju znatan udio uporabe žive i živinih spojeva na razini Unije i globalnoj razini.

█

¹ ***Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006., str. 1.).***

- (15) Primjenom ove Uredbe ne bi trebalo dovoditi u pitanje odredbe primjenjive pravne stečevine Unije kojima su propisani stroži zahtjevi za proizvode *kojima je dodana živa*, uključujući u pogledu maksimalnog sadržaja žive .
- (16) *Uporabu žive i živinih spojeva u proizvodnim procesima trebalo bi postupno ukinuti i u tu bi svrhu trebalo pružiti poticaje za istraživanja tvari koje su alternativa živi sa svojstvima koja nisu štetna ili su, u svakom slučaju, manje opasna za okoliš i zdravlje ljudi.*
- (17) *Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća¹, od 10. listopada 2017. zabranjena je proizvodnja, stavljanje na tržište i uporaba pet fenilživinih spojeva za koje je poznato da se upotrebljavaju, osobito kao katalizatori, u proizvodnji poliuretana. Uporabu drugih katalizatora koji sadržavaju živu u proizvodnji poliuretana također bi trebalo zabraniti od 1. siječnja 2018.*

¹ *Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).*

- (18) ***Trebalo bi postupno ukinuti proizvodnju alkoholata koja uključuje uporabu žive kao elektrode te bi takve proizvodne procese trebalo što prije zamijeniti izvedivim proizvodnim procesima u kojima se ne upotrebljava živa.*** U nedostatku odgovarajućih proizvodnih procesa u kojima se ne upotrebljava živa, trebalo bi utvrditi operativne uvjete za proizvodnju natrijeva ili kalijeva metilata ili etilata koja uključuje uporabu žive. ***Trebalo bi poduzeti mjere radi smanjenja uporabe žive kako bi se njezina uporaba u takvoj proizvodnji postupno ukinula što prije, a u svakom slučaju prije 1. siječnja 2028.***
- (19) Proizvodnjom i stavljanjem na tržište novih proizvoda kojima je dodana živa i uporabom novih proizvodnih procesa koji uključuju uporabu žive ili živinih proizvoda povećala bi se uporaba žive i živinih spojeva te emisije žive u Uniji. Stoga bi takve nove aktivnosti trebalo zabraniti, osim ako se procjenom utvrdi da bi se novim proizvodom kojem je dodana živa ili novim proizvodnim procesom ostvarile znatne koristi za okoliš ***ili*** za zdravlje ljudi ***i da on ne bi predstavljao znatan rizik ni za okoliš ni za zdravlje ljudi*** te da ne postoje tehnički ***provedive*** alternative koje ne sadržavaju živu i koje bi rezultirale takvim koristima.

- (20) Uporaba žive i živinih spojeva u tradicionalnom rudarenju i obradi zlata te rudarenju i obradi zlata u malom opsegu čini znatan dio uporabe i emisija žive u svijetu *i ima negativne posljedice i na razini lokalnih zajednica i globalno*. Stoga bi takvu uporabu žive i živinih spojeva trebalo *zabraniti na temelju ove Uredbe i regulirati na međunarodnoj razini. Ne dovodeći u pitanje zabranu takve uporabe i povrh provedbe učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija od strane država članica za kršenje ove Uredbe, također je prikladno predvidjeti nacionalni plan za situacije u kojima nepoštovanje te zabrane nije ograničeno na izolirane slučajeve, kako bi se riješio problem tradicionalnog rudarenja i obrade zlata te rudarenja i obrade zlata u malom opsegu pri kojima se amalgam žive upotrebljava za izdvajanje zlata iz rude*.
- (21) *Živa se u Uniji najviše upotrebljava u zubnom amalgamu, što predstavlja znatan izvor onečišćenja. Uporabu zubnog amalgama stoga bi trebalo postupno ukinuti u skladu s Konvencijom i nacionalnim planovima koji se osobito temelje na mjerama navedenima u dijelu II. Priloga A Konvenciji. Komisija bi trebala procijeniti izvedivost postupnog ukidanja uporabe zubnog amalgama u dugoročnom razdoblju, po mogućnosti do 2030., i podnijeti izvješće o tome, uzimajući u obzir nacionalne planove čije se donošenje zahtijeva ovom Uredbom i pritom u potpunosti poštujući nadležnost država članica za organizaciju i pružanje zdravstvenih usluga i zdravstvene zaštite. Također bi trebalo poduzeti konkretne preventivne mjere za zaštitu zdravlja za ranjive skupine stanovništva, kao što su djeca te trudnice ili dojilje.*

- (22) Uporabu zubnog amalgama trebalo bi dopustiti samo u obliku unaprijed doziranih kapsula, a **uporabu** separatora amalgama **u stomatološkim ustanovama u kojima se upotrebljava zubni amalgam ili uklanjaju ispune zubnim amalgamom ili zubi koji sadržavaju takve ispune** trebalo bi propisati kao obveznu kako bi se stomatolozi i pacijenti zaštitili od izloženosti živi te kako bi se osiguralo da se otpad koji nastaje takvom uporabom sakuplja i zbrinjava u skladu s okolišno prihvatljivim postupcima gospodarenja otpadom **te da ni u kojim okolnostima** ne bude ispuštena u okoliš. U tom pogledu, **trebalo bi zabraniti stomatolozima uporabu žive u rasutom obliku. Amalgamske kapsule poput onih opisanih u europskim normama EN ISO 13897:2004 i EN ISO 24234:2015 smatraju se pogodnima su za uporabu od strane stomatologa. Osim toga, trebalo bi utvrditi minimalnu razinu učinkovitosti zadržavanja za separatore amalgama. Sukladnost separatora amalgama trebala bi se temeljiti na odgovarajućim normama, kao što je europska norma EN ISO 11143:2008.** Imajući u vidu veličinu **gospodarskih subjekata** u stomatološkom sektoru obuhvaćenih uvođenjem tih zahtjeva, primjereno je osigurati dovoljno vremena za prilagodbu novim zahtjevima.
- (23) **Osposobljavanje studenata stomatologije i stomatologa za uporabu alternativa koje ne sadržavaju živu, osobito kada je riječ o ranjivim skupinama stanovništva kao što su djeca te trudnice ili dojilje, kao i provođenje istraživanja i inovacija u području oralnog zdravlja s ciljem unapređenja znanja o postojećim materijalima i tehnikama popravka te s ciljem razvoja novih materijala, mogu doprinijeti smanjenju uporabe žive.**

- (24) *Do kraja 2017. u Uniji će se proizvesti više od 6 000 metričkih tona otpadne tekuće žive, uglavnom kao rezultat obveznog stavljanja živinih članaka izvan pogona u industriji klornih lužina u skladu s Provedbenom odlukom Komisije 2013/732/EU¹. S obzirom na ograničen dostupni kapacitet za provođenje pretvorbe otpadne tekuće žive, privremeno skladištenje otpadne tekuće žive trebalo bi i dalje biti dopušteno ovom Uredbom tijekom razdoblja koje je dovoljno kako bi se osigurala pretvorba i, ako je primjenjivo, solidifikacija svega takvog proizvedenog otpada. Takvo bi se skladištenje trebalo provoditi u skladu sa zahtjevima navedenima u Direktivi Vijeća 1999/31/EZ².*

¹ *Provedbena odluka Komisije 2013/732/EU od 9. prosinca 2013. o zaključcima u vezi s najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) za proizvodnju klornih lužina, na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (SL L 332, 11.12.2013., str. 34.).*

² *Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999., str. 1.).*

- (25) *S obzirom na to da je živa u svojem tekućem obliku izuzetno opasna, trebalo bi zabraniti trajno skladištenje otpadne žive bez prethodne obrade zbog rizika takvog zbrinjavanja. Stoga bi prije trajnog skladištenja otpadna živa trebala proći odgovarajuće operacije pretvorbe i, ako je primjenjivo, solidifikacije. U tu svrhu te kako bi se umanjili povezani rizici, države članice trebale bi uzeti u obzir tehničke smjernice o živi Baselske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju.*
- (26) *Kako bi se osigurala pravilna provedba odredaba ove Uredbe o otpadu, trebalo bi poduzeti mjere za osiguravanje učinkovitog sustava sljedivosti u cijelom lancu gospodarenja otpadnom živom, pri čemu bi se od proizvođača otpadne žive i operatera postrojenja za gospodarenje otpadom u kojima se takav otpad skladišti i obrađuje zahtijevalo da uspostave registar informacija u sklopu vođenja evidencije koje se zahtijeva na temelju Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹.*

¹ *Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).*

- (27) *Konvencijom se od stranaka zahtijeva da nastoje izraditi odgovarajuće strategije za utvrđivanje i procjenu lokacija onečišćenih živom ili živinim spojevima. Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹ od operatera industrijskih postrojenja zahtijeva se da rješavaju problem onečišćenja tla. Nadalje, Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća² od država članica zahtijeva se da rješavaju problem onečišćenja tla u slučajevima kada negativno utječe na stanje vodnog tijela. Stoga bi Komisija i države članice trebale razmjenjivati informacije s ciljem razmjene iskustava o inicijativama i mjerama poduzetima na nacionalnoj razini.*
- (28) *Kako bi se uzela u obzir aktualna znanstvena spoznaja o rizicima koje predstavlja metil-živa, Komisija bi prilikom preispitivanja ove Uredbe trebala ocijeniti trenutačna ograničenja unosa žive u pogledu učinka na zdravlje i odrediti nove referentne vrijednosti za živu u odnosu na zdravlje.*

¹ *Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).*

² *Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).*

(29) Kako bi se zakonodavstvo Unije uskladilo s odlukama Konferencije stranaka Konvencije koje Unija podupre ***odlukom Vijeća donesenom u skladu s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a***, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom priloga ovoj Uredbi i ***u vezi s produljenjem dopuštenog razdoblja*** za privremeno skladištenje ***otpadne*** žive. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, ***te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016¹***. ***Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.***

¹ ***SL L 123, 12.5.2016., str. 1.***

- (30) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe u pogledu utvrđivanja obrazaca za izvoz i uvoz, **utvrđivanja tehničkih zahtjeva za međuskladištenje žive, živinih spojeva i smjesa žive koje je prihvatljivo za okoliš**, zabranjivanja ili dopuštanja novih proizvoda kojima je dodana živa i novih proizvodnih procesa koji uključuju uporabu žive ili živinih proizvoda te u pogledu utvrđivanja obveza izvješćivanja, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
- (31) Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i osigurati njihovu provedbu. Te bi sankcije trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
- (32) Imajući u vidu prirodu i opseg potrebnih izmjena Uredbe (EZ) br. 1102/2008 i radi postizanja veće pravne sigurnosti, jasnoće, transparentnosti i zakonodavnog pojednostavnjenja, tu bi uredbu trebalo staviti izvan snage.

¹ **Uredba (EU) br.182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).**

- (33) Kako bi se nadležnim tijelima država članica i gospodarskim subjektima na koje se ova Uredba utječe omogućilo dovoljno vremena za prilagodbu na novi režim koji se njome utvrđuje, ova Uredba trebala bi se primjenjivati od 1. siječnja 2018.
- (34) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest osiguravanje visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša od antropogenih emisija i ispuštanja žive i živinih spojeva pomoću, između ostalog, zabrane uvoza i izvoza žive i proizvoda kojima je dodana živa, ograničenja uporabe žive u proizvodnim procesima, proizvodima, tradicionalnom rudarenju i obradi zlata te rudarenju i obradi zlata u malom opsegu te u zubnom amalgamu, kao i obveza primjenjivih na otpadnu živu, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog prekogranične prirode onečišćenja živom i prirode mjera koje je potrebno provesti, oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Poglavlje I.
Opće odredbe

Članak 1.
Predmet *i cilj*

Ovom se Uredbom uspostavljaju mjere i uvjeti za uporabu i skladištenje žive, živinih spojeva *i* smjesa žive te za trgovinu njima, za proizvodnju i uporabu proizvoda kojima je dodana živa te za trgovinu njima, kao i za gospodarenje otpadnom živom, ***kako bi se osigurala visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša od antropogenih emisija i ispuštanja žive i živinih spojeva.***

Države članice mogu, prema potrebi, primijeniti strože zahtjeve od onih koji su utvrđeni u ovoj Uredbi, u skladu s UFEU-om.

Članak 2.
Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „živa” znači metalna živa (Hg, CAS RN 7439-97-6);

2. **„živin spoj” znači svaka tvar koja se sastoji od atomâ žive i jednog ili više atoma drugih kemijskih elemenata, a koju je moguće rastaviti na različite komponente isključivo kemijskim reakcijama;**
3. **„smjesa” znači smjesa ili otopina sastavljena od dviju ili više tvari;**
4. „proizvod kojem je dodana živa“ znači proizvod ili komponenta proizvoda koji sadržavaju živu i/ili živin spoj koji je namjerno dodan;
5. „otpadna živa” znači **metalna** živa koja je razvrstana u otpad kako je definiran u članku 3. **točki 1.** Direktive 2008/98/EZ **■** ;
6. „izvoz” znači bilo što od sljedećeg:
 - (a) trajni ili privremeni izvoz **žive, živinih spojeva, smjesa žive i proizvoda kojima je dodana živa** koji ispunjavaju uvjete članka 28. stavka 2. **UFEU-a**;
 - (b) ponovni izvoz **žive, živinih spojeva, smjesa žive i proizvoda kojima je dodana živa** koji ne ispunjavaju uvjete članka 28. stavka 2. **UFEU-a**, a koji su stavljeni u carinski postupak koji nije postupak vanjskog provoza Unije za kretanje robe kroz carinsko područje Unije;

7. „uvoz” znači fizičko unošenje na carinsko područje Unije **žive, živinih spojeva, smjesa žive i proizvoda kojima je dodana živa** stavljenih u carinski postupak koji nije postupak vanjskog provoza Unije za kretanje robe kroz carinsko područje Unije;
8. **„zbrinjavanje” znači zbrinjavanje kako je definirano u članku 3. točki 19. Direktive 2008/98/EZ;**
9. „primarno rudarenje žive” znači rudarenje u kojemu je osnovni traženi materijal živa;
10. **„pretvorba” znači kemijska transformacija fizikalnog stanja žive iz tekućeg stanja u živin sulfid ili sličan kemijski spoj koji je jednako stabilan ili stabilniji te jednako ili manje topiv u vodi i koji ne predstavlja veću opasnost za okoliš ili zdravlje od živina sulfida;**
11. **„stavljanje na tržište” znači isporučivanje odnosno stavljanje na raspolaganje trećoj strani bilo uz naknadu bilo besplatno. Uvoz se smatra stavljanjem na tržište.**

Poglavlje II.

Trgovinska i proizvodna ograničenja za živu, živine spojeve, smjese žive i proizvode kojima je dodana živa

Članak 3.

Ograničenja izvoza

1. Zabranjuje se izvoz žive ■ .
2. *Izvoz živinih spojeva i smjesa žive navedenih na popisu u Prilogu I. zabranjuje se od datuma koji su u njemu navedeni.*
3. *Odstupajući od stavka 2., dopušta se izvoz živinih spojeva navedenih u Prilogu I. u svrhu laboratorijskih istraživanja ili laboratorijske analize.*
4. Zabranjuje se izvoz, u svrhu *obnavljanja žive, živinih spojeva i smjesa žive koji ne podliježu zabrani utvrđenoj u stavku 2..*

Članak 4.
Ograničenja uvoza

1. Zabranjuje se uvoz žive i **uvoz** smjesa žive navedenih u Prilogu I., **uključujući otpadnu živu iz bilo kojeg od velikih izvora iz članka 11. točaka od (a) do (d)**, u svrhe koje nisu zbrinjavanje kao otpad. Takav uvoz u svrhu zbrinjavanja kao otpada dopušta se samo ako zemlja izvoznica na svojem državnom području nema pristup raspoloživim kapacitetima za pretvorbu.

Ne dovodeći u pitanje članak 11. i odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, uvoz žive i uvoz smjesa žive navedenih u Prilogu I. **u svrhu uporabe koja je dopuštena u državi članici** dopušta se **ako je država članica uvoznica pisanim putem odobrila takav uvoz u jednoj** od sljedećih okolnosti:

- (a) zemlja izvoznica stranka je Konvencije i izvezena živa ne potječe iz primarnog rudarenja žive **koje je zabranjeno na temelju** članka 3. stavaka 3. i 4. Konvencije; **ili**
- (b) zemlja izvoznica, koja nije stranka Konvencije, pružila je dokaze da živa ne potječe iz primarnog rudarenja žive **■** .

Ne dovodeći u pitanje nacionalne mjere donesene u skladu s UFEU-om, uporaba koja je dopuštena u skladu sa zakonodavstvom Unije smatra se uporabom koja je dopuštena u državi članici za potrebe ovog stavka,

2. *Zabranjuje se uvoz, u svrhu obnavljanja žive, smjesa žive koje nisu obuhvaćene stavkom 1. i živinih spojeva.*
3. *Zabranjuje se uvoz žive namijenjene tradicionalnom rudarenju i obradi zlata te rudarenju i obradi zlata u malom opsegu.*
4. *U slučajevima kada je uvoz otpadne žive dopušten u skladu s ovim člankom, uz zahtjeve ove Uredbe nastavlja se primjenjivati i Uredba (EZ) br. 1013/2006.*

I

Članak 5.

Izvoz, uvoz i proizvodnja proizvoda kojima je dodana živa

1. Ne dovodeći u pitanje strože zahtjeve propisane drugim mjerodavnim zakonodavstvom Unije, na području Unije zabranjuje se izvoz, uvoz i proizvodnja proizvoda kojima je dodana živa, navedenih u Prilogu II., ***od datuma koji su u njemu navedeni.***
2. Zabrana utvrđena u stavku 1. ne primjenjuje se na sljedeće proizvode kojima je dodana živa:
 - (a) proizvode bitne za civilnu zaštitu i vojne svrhe;
 - (b) proizvode za istraživanje, umjeravanje instrumentarija ***ili*** za uporabu kao referentni standard.

Članak 6.

Obrasci za uvoz i izvoz

Komisija putem provedbenih akata donosi odluke kojima se utvrđuju obrasci koji će se upotrebljavati za potrebe provedbe članka 3. i 4. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22. stavka 2.

Poglavlje III.

Ograničenja uporabe i skladištenja žive, živinih spojeva i smjesa žive

Članak 7.

Industrijske djelatnosti

1. Uporaba žive i živinih spojeva u proizvodnim procesima navedenima u dijelu I. Priloga III. zabranjuje se od datuma koji su u njemu navedeni.
2. Uporaba žive i živinih spojeva u proizvodnim procesima navedenima u dijelu II. Priloga III. dopuštena je samo *podložno* uvjetima koji su u njemu navedeni.
3. Međuskladištenje žive i živinih spojeva *te smjesa žive navedenih u Prilogu I. ovoj Uredbi* provodi se na način koji je prihvatljiv za okoliš, *u skladu s pragovima i zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹ i Direktivi 2010/75/EU.*

¹ *Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ (SL L 197, 24.7.2012., str. 1.).*

Radi osiguranja jedinstvene primjene obveze utvrđene u prvom podstavku ovog stavka Komisija *može* donositi *provedbene* akte kojima se utvrđuju tehnički zahtjevi za međuskладиštenje žive, živinih spojeva *i smjesa žive* koje je prihvatljivo za okoliš, *u skladu s odlukama* koje je donijela Konferencija stranaka Konvencije *u skladu s člankom 10. stavkom 3. i člankom 27. Konvencije*, pod uvjetom da je Unija *odlukom Vijeća donesenom u skladu s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a* poduprla dotičnu odluku. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22. stavka 2. ove Uredbe.

Članak 8.

Novi proizvodi kojima je dodana živa i novi proizvodni procesi

1. *Gospodarski subjekti ne smiju proizvoditi niti stavljati* na tržište proizvode kojima je dodana živa *koji se nisu proizvodili* prije 1. siječnja 2018. („novi proizvodi kojima je dodana živa”), *osim ako im je to dopušteno odlukom donesenom u skladu sa stavkom 6. ovog članka ili ako im je to dopušteno na temelju Direktive 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća*¹.

¹ *Direktiva 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 174, 1.7.2011., str. 88.)*

Prvi podstavak ne primjenjuje se ni na što od sljedećeg:

- (a) opremu koja je potrebna za zaštitu bitnih sigurnosnih interesa država članica, uključujući oružje, streljivo i vojni materijal predviđen za posebne vojne namjene;*
- (b) opremu dizajniranu za slanje u svemir;*
- (c) tehnička poboljšanja ili redizajn proizvoda kojima je dodana živa proizvedenih prije 1. siječnja 2018., pod uvjetom da je rezultat tih tehničkih poboljšanja ili redizajna manja količina žive upotrijebljena u tim proizvodima.*

2. *Gospodarski subjekti ne smiju upotrebljavati* proizvodne procese koji uključuju uporabu žive ■ ili živinih spojeva, *a koji se procesi nisu upotrebljavali* prije 1. siječnja 2018. („novi proizvodni procesi”), *osim ako im je to dopušteno odlukom donesenom u skladu sa stavkom 6.*

Prvi podstavak ovog stavka ne primjenjuje se na procese u kojima se proizvode ■ ili u kojima se upotrebljavaju proizvodi kojima je dodana živa različiti od onih koji podliježu zabrani utvrđenoj u stavku 1.

3. Ako gospodarski subjekt namjerava podnijeti zahtjev za odluku u skladu sa stavkom 6. kako bi proizveo **■** ili stavio na tržište novi proizvod kojem je dodana živa, ili upotrijebio novi proizvodni proces, ***kojima bi se ostvarile znatne koristi za okoliš ili zdravlje i koji ne predstavljaju znatan rizik ni za okoliš ni za zdravlje ljudi, te ako ne postoje tehnički provedive alternative koje ne sadržavaju živu i koje bi rezultirale takvim koristima***, taj ***gospodarski*** subjekt o tome obavješćuje nadležna tijela dotične države članice. Ta obavijest uključuje sljedeće informacije:

- (a) tehnički opis dotičnog proizvoda ili procesa;
- (b) procjenu njegovih koristi i rizika za okoliš i zdravlje;
- (c) ***dokaze o nepostojanju tehnički provedivih alternativa koje ne sadržavaju živu i koje bi rezultirale znatnim koristima za okoliš ili zdravlje;***
- (d) detaljno objašnjenje načina upravljanja procesom ili proizvodnje i uporabe proizvoda ***te njegova zbrinjavanja kao otpada nakon uporabe, kako bi se osigurala*** visoka razina zaštite okoliša i zdravlja ljudi.

4. *Dotična država članica prosljeđuje Komisiji obavijest koju je primila od gospodarskog subjekta ako na temelju vlastite procjene u njoj sadržanih informacija smatra da su zadovoljeni kriteriji iz stavka 6. prvog podstavka.*

Dotična država članica obavješćuje Komisiju o slučajevima u kojima smatra da kriteriji iz stavka 6. prvog podstavka nisu bili ispunjeni.

5. *Kada država članica prosljedi obavijest u skladu sa stavkom 4. prvim podstavkom ovog članka, Komisija tu obavijest odmah stavlja na raspolaganje odboru iz članka 22. stavka 1.*

6. *Komisija razmatra zaprimljenu obavijest i procjenjuje je li dokazano da bi se novim proizvodom kojem je dodana živa ili novim proizvodnim procesom ostvarile znatne koristi za okoliš **ili** zdravlje i da taj proizvod ili proces ne predstavljaju znatan rizik ni za okoliš ni za zdravlje ljudi te da ne postoje tehnički **provedive** alternative koje ne sadržavaju živu i koje bi rezultirale takvim koristima.*

Komisija obavješćuje *države članice o ishodu procjene.*

Komisija putem provedbenih akata donosi odluke kojima se utvrđuje je li dopušten relevantni novi proizvod kojem je dodana živa ili novi proizvodni proces. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22. stavka 2.

7. ***Komisija do 30. lipnja 2018. javnosti stavlja na raspolaganje na internetu inventar proizvodnih procesa koji uključuju uporabu žive i živinih spojeva, a koji su se procesi upotrebljavali prije 1. siječnja 2018. i proizvoda kojima je dodana živa koji su se proizvodili prije 1. siječnja 2018. te svih primjenjivih ograničenja za stavljanje na tržište.***

Članak 9.

Tradicionalno rudarenje i obrada zlata te rudarenje i obrada zlata u malom opsegu

- 1. *Zabranjuje se tradicionalno rudarenje i obrada zlata te rudarenje i obrada zlata u malom opsegu kod kojih se amalgam žive upotrebljava za izdvajanje zlata iz rude.***
- 2. *Ne dovodeći u pitanje stavak 1. ovog članka i članak 16., ako postoje dokazi o nepoštovanju zabrane utvrđene u stavku 1. ovog članka pri čemu nije riječ samo o izoliranim slučajevima, nadležno tijelo dotične države članice izrađuje i provodi nacionalni plan u skladu s Prilogom IV.***

Članak 10.

Zubni amalgam

1. Od 1. siječnja 2019. zubni amalgam smije se upotrebljavati samo u obliku *unaprijed doziranih* kapsula. *Stomatolozima se zabranjuje uporaba žive u rasutom obliku.*
2. *Od 1. srpnja 2018. zubni amalgam ne smije se upotrebljavati kod stomatološkog liječenja mliječnih zuba, djece mlađe od 15 godina te trudnica ili dojilja, osim ako stomatolog na temelju posebnih zdravstvenih potreba pacijenta smatra da je to nužno.*
3. Svaka država članica do 1. srpnja 2019. izrađuje nacionalni plan o mjerama koje namjerava provesti kako bi postupno ukinula upotrebu zubnog amalgama.

Države članice javnosti stavljaju na raspolaganje na internetu svoje nacionalne planove i dostavljaju ih Komisiji u roku od mjesec dana od njihova donošenja.

4. Od 1. siječnja 2019. *vlasnici stomatoloških ustanova u kojima se upotrebljava zubni amalgam ili u kojima se uklanjaju ispune zubnim amalgamom ili zubi koji sadržavaju takve ispune osiguravaju da njihove ustanove budu opremljene separatorima amalgama za zadržavanje i prikupljanje čestica amalgama, uključujući čestice koje se nalaze u iskorištenoj vodi.*

Takvi vlasnici osiguravaju da:

- (a) *separatori amalgama koji su stavljeni u uporabu od 1. siječnja 2018. pružaju razinu zadržavanja od barem 95 % čestica amalgama;*
- (b) *od 1. siječnja 2021. svi separatori amalgama u uporabi pružaju razinu zadržavanja navedenu u točki (a).*

■ Separatori amalgama održavaju se *u skladu s uputama proizvođača* kako bi se osigurala *najviša izvediva* razina zadržavanja.

5. Za kapsule i separatore amalgama koji ispunjavaju zahtjeve *europskih* normi, ili drugih nacionalnih ili međunarodnih normi kojima se pruža jednakovrijedna razina kvalitete i zadržavanja, smatra se da ispunjavaju zahtjeve utvrđene u stavcima 1. i 4.

6. *Stomatolozi osiguravaju da njihovim amalgamskim otpadom, uključujući amalgamske ostatke, čestice te ispune i zube, ili njihove dijelove, koji su kontaminirani zubnim amalgamom, gospodare te ga sakupljaju ustanove ili poduzeća ovlašteni za gospodarenje otpadom.*

Stomatolozi ni u kojim okolnostima ne smiju takav amalgamski otpad izravno ili neizravno ispuštati u okoliš.

Poglavlje IV.

■ Zbrinjavanje otpada i otpadne žive

Članak 11.

Otpad

Ne dovodeći u pitanje *članak 2. točku 5. ove Uredbe, živa i živini spojevi, u čistom obliku ili u smjesama, iz bilo kojeg od sljedećih velikih izvora smatraju* se otpadom u smislu Direktive 2008/98/EZ i *zbrinjavaju se* na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi niti šteti okolišu, u skladu s tom direktivom:

- (a) ■ industrija klornih lužina;
- (b) ■ pročišćavanje prirodnog plina;
- (c) ■ rudarenje i taljenje neželjeznih kovina;
- (d) *otkopavanje* iz živine rude (cinabarita) *u Uniji* ■ .

Takvo zbrinjavanje ne smije dovesti ni do kakvog oblika obnavljanja žive.

Članak 12.

Izvješćivanje o velikim izvorima

1. **Gospodarski subjekti** u industrijskim sektorima iz članka 11. točaka (a), (b) i (c) svake godine do 31. svibnja nadležnim tijelima dotičnih država članica šalju **sljedeće:**
 - (a) podatke o ukupnoj količini otpadne žive uskladištene u svakom njihovom postrojenju;
 - (b) **podatke o ukupnoj količini otpadne žive** poslane u pojedinačne objekte **koji provode privremeno skladištenje, pretvorbu te, ako je primjenjivo, solidifikaciju otpadne žive, ili trajno skladištenje otpadne žive koja je prošla pretvorbu i, ako je primjenjivo, solidifikaciju;**
 - (c) **lokacije i kontaktne podatke** svakog od objekata iz točke (b);
 - (d) **kopiju potvrde dobivene od operatera objekta koji provodi privremeno skladištenje otpadne žive, u skladu s člankom 14. stavkom 1.;**
 - (e) **kopiju potvrde dobivene od operatera objekta koji provodi pretvorbu te, ako je primjenjivo, solidifikaciju otpadne žive, u skladu s člankom 14. stavkom 2.;**
 - (f) **kopiju potvrde dobivene od operatera objekta koji provodi trajno skladištenje otpadne žive koja je prošla pretvorbu i, ako je primjenjivo, solidifikaciju, u skladu s člankom 14. stavkom 3.**

2. Podaci iz stavka 1. točaka (a) i (b) izražavaju se oznakama utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 2150/2002 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
3. Obveze utvrđene u stavcima 1. i 2. prestaje se primjenjivati **na gospodarski subjekt** koji vodi postrojenja za proizvodnju klornih lužina **godinu dana od datuma na koji gospodarski subjekt** sve živine članke **kojima upravlja** stavi izvan pogona u skladu s Provedbenom odlukom **2013/732/EU** i svu živu preda postrojenju za gospodarenje otpadom.

Članak 13.

Skladištenje otpadne žive

1. Odstupajući od članka 5. stavka 3. točke (a) Direktive 1999/31/EZ, otpadna živa može se **privremeno** skladištiti **u tekućem obliku pod uvjetom da su ispunjeni posebni zahtjevi za privremeno skladištenje otpadne žive, kako su utvrđeni u prilogima I., II. i III. toj direktivi, te da se to skladištenje provodi u** nadzemnim objektima namijenjenima i opremljenima za privremeno skladištenje **otpadne** žive.

Odstupanje navedeno u prvom podstavku prestaje se primjenjivati od 1. siječnja 2023..

¹ Uredba (EZ) br. 2150/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2002. o statističkim podacima o otpadu (SL L 332, 9.12.2002., str. 1.).

2. *Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 21. radi izmjene ove Uredbe produljenjem dopuštenog razdoblja za privremeno skladištenje otpadne žive iz stavka 1. ovog stavka za najviše tri godine.*
3. *Prije trajnog zbrinjavanja otpadna živa prolazi pretvorbu i, ako je namijenjena zbrinjavanju u nadzemnim objektima, pretvorbu i solidifikaciju.*

Otpadna živa koja je prošla pretvorbu i, ako je primjenjivo, solidifikaciju, trajno se zbrinjava isključivo u sljedećim objektima za trajno skladištenje koji imaju dozvolu za zbrinjavanje opasnog otpada:

- (a) *rudnicima soli prilagođenima za trajno skladištenje otpadne žive koja je prošla pretvorbu ili dubokim podzemnim formacijama tvrde stijene koje pružaju razinu sigurnosti i zatvaranja jednakovrijednu onoj koju pružaju takvi rudnici soli ili veću; ili*

(b) nadzemnim objektima namijenjenima i opremljenima za trajno skladištenje otpadne žive koja je prošla pretvorbu i solidifikaciju te koji pružaju razinu sigurnosti i zatvaranja jednakovrijednu onoj koju pružaju objekti iz točke (a) ili veću.

Operateri objekata za trajno skladištenje osiguravaju da se otpadna živa koja je prošla pretvorbu i, ako je primjenjivo, solidifikaciju, skladišti odvojeno od drugog otpada i u šaržama za zbrinjavanje u zapečaćenoj prostoriji za skladištenje. Ti operateri nadalje osiguravaju da su u vezi s objektima za trajno skladištenje ispunjeni zahtjevi navedeni u Direktivi 1999/31/EZ, uključujući posebne zahtjeve za privremeno skladištenje otpadne žive utvrđene u trećoj i petoj alineji odjeljka 8. Priloga I. i u Prilogu II. toj direktivi.

Članak 14.

Sljedivost

1. Operateri objekata koji provode privremeno skladištenje otpadne žive uspostavljaju registar koji obuhvaća sljedeće:

(a) za svaku primljenu pošiljku otpadne žive:

- i. podrijetlo i količinu tog otpada;**
- ii. naziv i kontaktne podatke dobavljača i vlasnika tog otpada;**

(b) za svaku pošiljku otpadne žive koja napušta objekt:

- i. količinu tog otpada i njegov sadržaj žive;**
- ii. odredište i planirane mjere zbrinjavanja tog otpada;**
- iii. kopiju potvrde dobivene od operatera objekta koji provodi pretvorbu te, ako je primjenjivo, solidifikaciju tog otpada, kako je navedeno u stavku 2.;**

- iv. kopiju potvrde dobivene od operatera objekta koji provodi trajno skladištenje otpadne žive koja je prošla pretvorbu i, ako je primjenjivo, solidifikaciju, kako je navedeno u stavku 3.;*
- (c) količinu otpadne žive koja je uskladištena u objektu na kraju svakog mjeseca.*

Čim se otpadna živa iznese iz privremenog skladišta, operateri objekata koji provode privremeno skladištenje otpadne žive izdaju potvrdu kojom potvrđuju da je otpadna živa poslana u objekt koji provodi mjere zbrinjavanja obuhvaćene ovim člankom.

Nakon izdavanja potvrde iz drugog podstavka ovog stavka kopija te potvrde dostavlja se bez odgode dotičnim gospodarskim subjektima iz članka 12.

- 2. Operateri objekata koji provode pretvorbu i, ako je primjenjivo, solidifikaciju otpadne žive uspostavljaju registar koji obuhvaća sljedeće:*

- (a) za svaku primljenu pošiljku otpadne žive:*
 - i. podrijetlo i količinu tog otpada;*
 - ii. naziv i kontaktne podatke dobavljača i vlasnika tog otpada ;*

(b) za svaku pošiljku otpadne žive koja je prošla pretvorbu i, ako je primjenjivo, solidifikaciju, a koja napušta objekt:

- i. količinu tog otpada i njegov sadržaj žive;*
- ii. odredište i planiranu mjeru zbrinjavanja tog otpada;*
- iii. kopiju potvrde dobivene od operatera objekta koji provodi trajno skladištenje tog otpada, kako je navedeno u stavku 3.;*

(c) količinu otpadne žive koja je uskladištena u objektu na kraju svakog mjeseca.

Čim se dovrši proces pretvorbe i, ako je primjenjivo, solidifikacije cijele pošiljke, operateri objekata koji provode pretvorbu i, ako je primjenjivo, solidifikaciju otpadne žive izdaju potvrdu kojom potvrđuju da je cijela pošiljka otpadne žive prošla pretvorbu i, ako je primjenjivo, solidifikaciju.

Nakon izdavanja potvrde iz drugog podstavka ovog stavka kopija te potvrde dostavlja se bez odgode operaterima objekata iz stavka 1. ovog članka i dotičnim gospodarskim subjektima iz članka 12.

3. *Čim se dovrši zbrinjavanje cijele pošiljke, operateri objekata koji provode trajno skladištenje otpadne žive koja je prošla pretvorbu i, ako je primjenjivo, solidifikaciju izdaju potvrdu kojom potvrđuju da je cijela pošiljka otpadne žive koja je prošla pretvorbu i, ako je primjenjivo, solidifikaciju trajno uskladištena u skladu s Direktivom 1999/31/EZ, uključujući informacije o lokaciji skladištenja.*

Nakon izdavanja potvrde iz prvog podstavka ovog stavka kopija te potvrde dostavlja se bez odgode operaterima objekata iz stavaka 1. i 2. ovog članka, kao i dotičnim gospodarskim subjektima iz članka 12.

4. *Operateri objekata iz stavaka 1. i 2. svake godine do 31. siječnja dostavljaju registar za prethodnu kalendarsku godinu nadležnim tijelima dotičnih država članica. Nadležna tijela dotičnih država članica svaki dostavljeni registar prosljeđuju Komisiji svake godine.*

Članak 15.
Onečišćene lokacije

- 1. Komisija organizira razmjenu informacija s državama članicama u pogledu mjera koje se poduzimaju na nacionalnoj razini radi utvrđivanja i procjene lokacija onečišćenih živom i živinim spojevima te radi pronalaženja rješenja za znatan rizik koji takvo onečišćenje predstavlja za zdravlje ljudi i okoliš.**

- 2. Komisija do 1. siječnja 2021. javnosti stavlja na raspolaganje na internetu informacije prikupljene u skladu sa stavkom 1., uključujući inventar lokacija onečišćenih živom i živinim spojevima.**

Poglavlje V.
Sankcije, nadležna tijela i izvješćivanje

Članak 16.
Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja **II** ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove *provedbe*. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice *do datumâ početka primjene relevantnih odredbi ove Uredbe* obavješćuju **Komisiju o tim pravilima i tim mjerama** te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 17.
Nadležna tijela

Države članice određuju nadležna tijela odgovorna za izvršavanje obveza koje proizlaze iz ove Uredbe.

Članak 15.

Izvješće

1. **Države članice do 1. siječnja 2020. te u odgovarajućim intervalima nakon toga** pripremaju, **dostavljaju Komisiji** i javnosti stavljaju na raspolaganje na internetu izvješće koje sadržava sljedeće **■** :
 - (a) informacije o provedbi ove Uredbe;
 - (b) informacije nužne za ispunjavanje obveza Unije **■** o izvješćivanju iz članka 21. **■** Konvencije;
 - (c) sažetak informacija prikupljenih u skladu s člankom 12. ove Uredbe;
 - (d) **informacije o živi** koja se nalazi na njihovu **državnom području**:
 - i. popis lokacija na kojima se nalaze zalihe od više od 50 metričkih tona žive koja nije otpadna živa, kao i količina žive na svakoj lokaciji;*
 - ii. popis lokacija na kojima je prikupljeno više od 50 metričkih tona otpadne žive, kao i količina otpadne žive na svakoj lokaciji; i*

- (e) popis izvora *iz kojih se godišnje isporučuje* više od 10 metričkih tona *žive*, ako su države članice upoznate s takvim izvorima.

Države članice mogu odlučiti da neće javnosti staviti na raspolaganje bilo koju od informacija iz prvog podstavka na temelju bilo kojeg od razloga navedenih u članku 4. stavcima 1. i 2. Direktive 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹, podložno članku 4. stavku 2. drugom podstavku te direktive.

2. *Za potrebe izvješća iz stavka 1., Komisija državama članicama stavlja na raspolaganje elektronički alat za izvješćivanje.*

Komisija donosi *provedbene akte radi utvrđivanja* odgovarajućih upitnika s ciljem određivanja sadržaja, informacija i ključnih pokazatelja uspješnosti potrebnih *kako bi se ispunili zahtjevi* iz stavka 1., kao i formata i *učestalosti* podnošenja izvješća iz stavka 1. **Tim se upitnicima ne smiju udvostručiti obveze izvješćivanja za stranke Konvencije.** Provedbeni akti iz ovog stavka donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22. stavka 2.

3. *Države članice bez odgode Komisiji stavljaju na raspolaganje izvješća koja dostavljaju tajništvu Konvencije.*

Članak 19.

Preispitivanje

1. *Komisija do 30. lipnja 2020. izvješćuje Europski parlament i Vijeće o ishodu svoje procjene u pogledu:*

- (a) *potrebe da Unija regulira emisije žive i živinih spojeva iz krematorija;*

¹ *Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 26.).*

- (b) izvedivosti postupnog ukidanja uporabe zubnog amalgama u dugoročnom razdoblju, po mogućnosti do 2030., uzimajući u obzir nacionalne planove iz članka 10. stavka 3. i pritom u potpunosti poštujući nadležnost država članica za organizaciju i pružanje zdravstvenih usluga i zdravstvene zaštite; i*
- (c) koristi za okoliš i izvedivosti daljnjeg usklađivanja Priloga II. s relevantnim zakonodavstvom Unije kojim se regulira stavljanje na tržište proizvoda kojima je dodana živa .*
- 2. Komisija do 31. prosinca 2024. izvješćuje Europski parlament i Vijeće o provedbi i preispitivanju ove Uredbe, između ostalog u svjetlu ocjene djelotvornosti koju provodi Konferencija stranaka Konvencije i izvješća koja dostavljaju države članice u skladu s člankom 18. ove Uredbe i člankom 21. Konvencije.**
- 3. Komisija prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog uz svoja izvješća navedena u stavicima 1. i 2.**

Poglavlje VI.
Delegirane i provedbene ovlasti

Članak 20.
Izmjena prilogâ

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 21. ove Uredbe radi izmjene njezinih priloga I., II., III. i IV. *u svrhu njihova usklađivanja s* odlukama koje donese Konferencija stranaka Konvencije *u skladu s člankom 27. Konvencije*, pod uvjetom da je Unija odlukom Vijeća donesenom u skladu s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a poduprla dotičnu odluku.

Članak 21.
Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. ***Ovlast za donošenje delegiranih akata*** iz članka 13. stavka 2. i članka 20. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od ***pet godina*** počevši od ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe]. ***Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.***

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka **13.** stavka **2.** i članka 20. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. ***Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.***
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka **13.** stavka **2.** i članka 20. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 22.

Postupak odbora

1. Komisiji u donošenju obrazaca za uvoz i izvoz u skladu s člankom 6., ***donošenju tehničkih zahtjeva za međuskladištenje žive, živinih spojeva i smjesa žive koje je prihvatljivo za okoliš u skladu s člankom 7. stavkom 3.,*** donošenju odluke u skladu s člankom 8. stavkom 6. te donošenju upitnika u skladu s člankom 18. stavkom 2. pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Poglavlje VII.
Završne odredbe

Članak 23.
Stavljanje izvan snage

Uredba (EZ) br. 1102/2008 ■ stavlja se izvan snage s učinkom *od 1. siječnja 2018.*

Upućivanja na uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga V.

Članak 24.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije.*

Primjenjuje se od 1. siječnja 2018.

Međutim, *dio I. točka (d) Priloga III. primjenjuje se od 11. prosinca 2017.*

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

PRILOG I.

Živini spojevi koji podliježu članku 3. stavcima 2. i 3. **te članku 7. stavku 3.** i smjese žive koje podliježu članku 3. stavku 2., članku 4. stavku 1. i članku 7. stavku 3.

Živini spojevi čiji je izvoz zabranjen od 1. siječnja 2018.:

Živin(I)-klorid (Hg_2Cl_2 , CAS RN 10112-91-1)

Živin(II)-oksid (HgO , CAS RN 21908-53-2)

Cinabarit

Živin sulfid (HgS , CAS RN 1344-48-5)

Živini spojevi čiji je izvoz zabranjen od 1. siječnja 2020.:

Živin(II)-sulfat (HgSO_4 , CAS RN 7783-35-9)

Živin(II)-nitrat ($\text{Hg}(\text{NO}_3)_2$, CAS RN 10045-94-0)

Smjese žive čiji je izvoz i uvoz zabranjen od 1. siječnja 2018.:

Smjese žive s drugim tvarima, uključujući slitine žive, koje imaju koncentraciju žive od najmanje 95 % masenog udjela.

PRILOG II.

Proizvodi kojima je dodana živa navedeni u članku 5.

Dio A – Proizvodi kojima je dodana živa

<i>Proizvodi kojima je dodana živa</i>	<i>Datum od kojega se zabranjuje izvoz, uvoz i proizvodnja proizvoda kojima je dodana živa</i>
1. Baterije <i>ili akumulatori koji sadržavaju više od 0,0005 % žive masenog udjela.</i>	31. 12. 2020.
2. Sklopke i releji, osim mostova za vrlo precizno mjerenje kapacitivnosti i gubitaka te visokofrekventnih RF sklopki i releja u instrumentima za praćenje i kontrolu, čiji je maksimalni sadržaj žive 20 mg po mostu, sklopki ili releju.	31. 12. 2020.
3. Kompaktne fluorescentne žarulje (<i>CLF</i>) za opću rasvjetu: <i>(a) CFL.i ≤ 30 W čiji je sadržaj žive veći od 2,5 mg po plinom punjenoj cijevi;</i> <i>(b) CFL.ni ≤ 30 W čiji je sadržaj žive veći od 3,5 mg po plinom punjenoj cijevi.</i>	31. 12. 2018.

<p>4. Sljedeće linearne fluorescentne žarulje (LFL) za opću rasvjetu:</p> <p>(a) tropojasne fosforne < 60 W čiji je sadržaj žive veći od 5 mg po žarulji,</p> <p>(b) halofosfatne fosforne ≤ 40 W čiji je sadržaj žive veći od 10 mg žive po žarulji.</p>	<p>31. 12. 2018.</p>
<p>5. Visokotlačne živine žarulje (HPMV) za opću rasvjetu.</p>	<p>31. 12. 2018.</p>
<p>6. Sljedeće fluorescentne žarulje s hladnim katodama i fluorescentne žarulje s vanjskom elektrodom (CCFL i EEFL) za elektroničke zaslone kojima je dodana živa:</p> <p>(a) kratke (≤ 500 mm) čiji je sadržaj žive veći od 3,5 mg po žarulji;</p> <p>(b) srednje dužine (> 500 mm i ≤ 1500 mm) čiji je sadržaj žive veći od 5 mg po žarulji;</p> <p>(c) dugačke (> 1500 mm) čiji je sadržaj žive veći od 13 mg po žarulji</p>	<p>31. 12. 2018.</p>
<p>7. Kozmetički proizvodi sa živom i živinim spojevima, osim u posebnim slučajevima navedenima pod unosima 16. i 17. u Prilogu V. Uredbi (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹.</p>	<p>31. 12. 2020.</p>

¹ **Uredba (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o kozmetičkim proizvodima (SL L 342, 22.12.2009., str. 59.).**

8. Pesticidi, biocidi i topički antiseptici.	31. 12. 2020.
<p data-bbox="199 315 762 353">9. Sljedeći neelektronički mjerni uređaji ■ :</p> <p data-bbox="244 398 424 436">(a) barometri;</p> <p data-bbox="244 481 437 519">(b) higrometri;</p> <p data-bbox="244 564 437 602">(c) manometri;</p> <p data-bbox="244 647 699 730">(d) termometri <i>i ostali neelektrični termometarski uređaji;</i></p> <p data-bbox="244 775 432 813">(e) tlakomjeri;</p> <p data-bbox="244 857 775 940">(f) <i>ekstenzimetri koji se upotrebljavaju s pletizmografima;</i></p> <p data-bbox="244 985 707 1023">g) piknometri koji sadržavaju živu;</p> <p data-bbox="244 1068 762 1151">(h) mjerni uređaji za određivanje točke razmekšanja koji sadržavaju živu.</p> <p data-bbox="244 1196 754 1279">Ovim unosom nisu obuhvaćeni sljedeći mjerni uređaji:</p> <ul data-bbox="244 1323 817 1872" style="list-style-type: none"> - neelektronički mjerni uređaji koji se ugrađuju u veliku opremu ili se upotrebljavaju za precizno mjerenje <i>ako ne postoje odgovarajuće alternative koje ne sadržavaju živu;</i> - mjerni uređaji koji su 3. listopada 2007. bili stariji od 50 godina; - mjerni uređaji koji se izlažu na javnim izložbama u kulturne i historiografske svrhe. 	31. 12. 2020.

Dio B – Dodatni proizvodi izostavljeni s popisa u dijelu A ovog Priloga

Sklopke i releji, hladne katodne fluorescentne žarulje i fluorescentne žarulje s vanjskom elektrodom (CCFL i EEFL) za elektroničke zaslone i mjerni uređaji, ako se upotrebljavaju kao zamjena za komponentu neke veće opreme i pod uvjetom da za tu komponentu ne postoje izvedive alternative koje ne sadržavaju živu, u skladu s Direktivom 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ i Direktivom 2011/65/EU.

¹ Direktiva 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21.10.2000., str. 34.).

PRILOG III.

Zahtjevi u vezi sa živom primjenjivi na proizvodne procese *iz članka 7. stavaka 1. i 2.*

Dio I: Zabrana uporabe žive i živinih spojeva, *u čistom obliku ili u smjesama*, u proizvodnim procesima

- (a) od 1. siječnja **2018.**: proizvodni procesi u kojima *se živa ili živini spojevi upotrebljavaju kao katalizator;*
- (b) *odstupajući od točke (a), proizvodnja vinil klorid monomera zabranjuje se od 1. siječnja 2022.;*
- (c) od **1. siječnja 2022.**: proizvodni procesi u kojima *se živa upotrebljava kao elektroda;*
- (d) *odstupajući od točke (c), od 11. prosinca 2017.: proizvodnja klornih lužina u kojoj se živa upotrebljava kao elektroda;*
- (e) *odstupajući od točke (c), proizvodnja natrijevih ili kalijevih metilata ili etilata zabranjuje se od 1. siječnja 2028.;*

(f) *od 1. siječnja 2018.: proizvodnja poliuretana, u mjeri u kojoj nije već ograničena ili zabranjena u skladu s unosom 62. u Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006.*

Dio II.: Proizvodni procesi koji podliježu ograničenjima uporabe i ispuštanja žive i živinih spojeva

Proizvodnja natrijevih ili kalijevih metilata ili etilata

Proizvodnja natrijevih ili kalijevih metilata ili etilata provodi se u skladu s ***dijelom I. točkom (e) i podložno*** sljedećim uvjetima:

- (a) ne upotrebljava se živa iz primarnog rudarenja;
- (b) smanjuje se izravno i neizravno ispuštanje žive i živinih spojeva u zrak, vodu i zemljište po ***jedinici proizvodnje*** za 50 % do 2020. u odnosu na razine iz 2010.; ■
- (c) ***podržava se istraživanje i razvoj u području proizvodnih procesa u kojima se ne upotrebljava živa; i***
- (d) od ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe] zabranjuje se povećavanje kapaciteta postrojenja koja upotrebljavaju živu i živine spojeve za proizvodnju natrijevih ili kalijevih metilata ili etilata koja su prije tog datuma puštena u rad i otvaranje novih postrojenja.

PRILOG IV.

Sadržaj nacionalnog plana za tradicionalno rudarenje i obradu zlata te rudarenje i obradu zlata u malom opsegu navedenog u članku 9.

Nacionalni plan sadržava sljedeće informacije:

- (a) nacionalne ciljeve i ciljeve smanjenja *za ukidanje uporabe žive i živinih spojeva*;
- (b) mjere namijenjene ukidanju:
 - i. amalgamacije cjelokupne izvađene rude;
 - ii. otvorenog spaljivanja amalgama ili obrađenog amalgama;
 - iii. spaljivanja amalgama u stambenim područjima; i
 - iv. izluživanja cijanidom sedimenta, rude ili mulja u koje je dodana živa bez prethodnog uklanjanja žive;
- (c) korake za pojednostavnjivanje formalizacije ili regulacije sektora tradicionalnog rudarenja i obrade zlata te rudarenja i obrade zlata u malom opsegu;
- (d) početne procjene količine žive koja se upotrebljava i načina rada u sektoru tradicionalnog rudarenja i obrade zlata te rudarenja i obrade zlata u malom opsegu na njezinu državnom području;

- (e) strategije za poticanje smanjenja emisija i ispuštanja žive te izloženosti živi pri tradicionalnom rudarenju i obradi zlata te rudarenju i obradi zlata u malom opsegu, uključujući metode u kojima se ne upotrebljava živa;
- (f) strategije za upravljanje trgovinom i sprječavanje preusmjerenja žive i živinih spojeva iz stranih i domaćih izvora za uporabu u tradicionalnom rudarenju i obradi zlata te rudarenju i obradi zlata u malom opsegu;
- (g) strategije za uključivanje dionika u provedbu i nastavak izrade nacionalnog plana;
- (h) strategiju javnog zdravstva o izloženosti rudara u sektoru tradicionalnog rudarenja zlata i rudarenja zlata u malom opsegu i njihovih zajednica živi, koja između ostalog uključuje prikupljanje zdravstvenih podataka, osposobljavanje zdravstvenih djelatnika i podizanje svijesti preko zdravstvenih ustanova.
- (i) strategije za sprječavanje izloženosti ranjivih skupina stanovništva, posebno djece i žena u reproduktivnoj dobi, a osobito trudnica, živi koja se upotrebljava u sektoru tradicionalnog rudarenja i obrade zlata te rudarenja i obrade zlata u malom opsegu;
- (j) strategije za pružanje informacija rudarima u sektoru tradicionalnog rudarenja zlata i rudarenja zlata u malom opsegu te pogođenim zajednicama;
- (k) raspored provedbe nacionalnog plana.

PRILOG V.

Korelacijska tablica

Uredba (EZ) br. 1102/2008	Ova Uredba
Članak 1. stavak 1.	Članak 3. stavci 1. i 2.
Članak 1. stavak 2.	Članak 3. stavak 3.
Članak 1. stavak 3.	Članak 3. stavak 4.
Članak 2.	Članak 11.
Članak 3. stavak 1. točka (a)	Članak 13. stavak 3. točka (a)
Članak 3. stavak 1. točka (b)	Članak 13. stavak 1.
Članak 3. stavak 1. drugi podstavak	Članak 13. stavak 1. prvi podstavak i članak 13. stavak 3. drugi podstavak
Članak 3. stavak 2.	–
Članak 4. stavak 1.	Članak 13. stavak 1.
Članak 4. stavak 2.	Članak 13. stavak 1.
Članak 4. stavak 3.	–
Članak 5. stavak 1.	–
Članak 5. stavak 2.	–
Članak 5. stavak 3.	–
Članak 6. stavak 1. točka (a)	–
Članak 6. stavak 1. točka (b)	Članak 12. stavak 1. točka (a)
Članak 6. stavak 1. točka (c)	Članak 12. stavak 1. točke (b) i (c)
Članak 6. stavak 2. točka (a)	Članak 12. stavak 1. točka (a)
Članak 6. stavak 2. točka (b)	Članak 12. stavak 1. točke (b) i (c)

Članak 6. stavak 3.	Članak 12. stavak 1.
Članak 6. stavak 4.	–
Članak 7.	Članak 16..
Članak 8. stavak 1.	–
Članak 8. stavak 2.	–
Članak 8. stavak 3.	–
Članak 8. stavak 4.	–
Članak 8. stavak 5.	–
Članak 9.	–

Or. en